

REPUBLIKA HRVATSKA
Trgovački sud u Zagrebu
Zagreb, Trg Johna Fitzgeralda Kennedyja 11

P-535/2020

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Trgovački sud u Zagrebu po sucu pojedincu Maji Jurovicki, u pravnoj stvari tužitelja AGROLAND d.o.o., OIB: 91731844997, Ulica Vladimira Nazora 5, Suhopolje, zastupan po punomoćniku Andrej Šooš Maceljski, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Šooš Maceljski, Mandić, Stanić & Partneri d.o.o. iz Zagreba, protiv tuženika AUSTRIA BIO GARANTIE d.o.o., OIB: 80948854714, Čakovec, Frane Punčeca 4, zastupan po punomoćnici Gabriele Wahl Cesarec, odvjetnici iz OD Bradvica Marić Wahl Cesarec d.o.o. iz Zagreba, Miramarska 24, radi naknade štete, nakon održane glavne i javne rasprave zaključene 21. travnja 2026. u prisutnosti punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, s danom objave 15. lipnja 2026.

p r e s u d i o j e

I Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

„Nalaže se tuženiku AUSTRIA BIO GARANTIE d.o.o. Čakovec, Frane Punčeca 4, OIB: 80948854714 da isplati tužitelju AGROLAND d.o.o. Virovitica, Vinkovačka cesta 11, OIB: 91731844997, na ime naknade imovinske štete iznos od 210.323,85 € sa zakonskim zateznim kamatama po stopi koja u razdoblju od dospijeca pa do 31. prosinca 2022. odgovara visini prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate od strane Hrvatske narodne banke za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanom za 3 postotna poena, a od 1. siječnja 2023. po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena,, koje teku za iznose od:

-65.152,62 eura od 3.7.2019.,
-26.544,90 eura od 15.7.2019.,
-13.305,13 eura od 17.7.2019.,
-71.304,54 eura od 22.7.2019.,
- 23.966,38 eura od 23.7.2019.,
-10.050,28 od 28.5.2019. pa do isplate, u roku od 15 dana“

II Nalaže se tužitelju naknaditi tuženiku troškove postupka u iznosu od 51.572,50 € u roku 15 dana

III Odbija se tužitelj sa zahtjevom za naknadu parničnih troškova u iznosu od 45.696,64 € kao neosnovan.

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi tvrdi da je Ugovorom o eko nadzoru od 28. listopada 2014. ovlastio tuženika vršiti kontrolu i certifikaciju tvrtke tužitelja kao prodavatelja proizvoda označenih oznakom „Bio“, sve u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 834/2007. Prema točki 3. navedenog ugovora na ugovor se primjenjuju i Opći uvjeti tuženika. Tužitelj navodi kako je on certificirani distributer ekoloških proizvoda, za koje se izdaje oznaka „Bio“. Zadatak tuženika je bio, a temeljem Ugovora o eko nadzoru od 28. listopada 2015., prije prodaje krajnjem kupcu izvršiti laboratorijsku kontrolu uzoraka te izdati odobrenje za prodaju poljoprivrednih proizvoda s oznakom „Bio“. Tuženik je 17. kolovoza 2018., izvršio kontrolu uljane repice koja se nalazila na skladištu tužitelja, ukupno 516,44 tona BIO uljane repice koju je tužitelj u razdoblju od 1. rujna 2018. do 6. rujna 2018. otpremio u Austriju, društvu Saatbau Ernetegut ali 19. rujna 2019., tuženik obavještava tužitelja da je u jednom od uzoraka preuzetih 17. kolovoza 2018. pronađena nedozvoljena aktivna tvar fluazifop P, a 28. rujna 2019. obavještavaju tužitelja da se radi o uljanoj repici dobavljača OPG Ivić Željka od koje je tužitelj otkupio ukupno 43.020 kg bruto uljane repice. Društvo Saatbau Ernetegut podnijelo je zahtjev ministarstvu u Austriji, koje je dozvolilo razdvajanje uzoraka, na način da se svi uzorci koji su bili u kontaktu s uzorkom OPG Ivić Željke izdvoje, pa je izdvojena količina od 148,13 tona i prodana Saatbau Ernetegut po cijeni konvencionalne repice, a za preostalih 356,86 tona, koja je nesporno bila bio uljana repica, saatbau ernetegut je nudio nižu otkupnu cijenu od dogovorene pa je tužitelj svih 356,86 tona bio uljane repice otpremiti nazad u Hrvatsku. Ističe da je prilikom povrata robe u Hrvatsku Saatbau Ernetegut iz nepoznatog razloga na račune za povrat robe, umjesto „bio“ stavi oznaku konvencionalna uljana repica.

Prilikom povrata robe, tužitelj tvrdi da je angažirao Croatiakontrola d.o.o. –akreditirani laboratorij za kontrolu robe, koji je uzorkovao pojedinačno svaki vraćeni kamion s robom sukladno propisima o uzorkovanju bio robe i svi analizirani uzorci vraćene bio repice su pokazali potpunu ispravnost i zadovoljavanje kriterija za oznaku uljane repice oznakom „bio“, pa je tužitelj našao novog kupca u Rumunjskoj, društvo S.C. Soloverde S.R.L. i s njim ugovorio prodaju 250-300 tona robe za cijenu 900 € po toni. Prva pošiljka u 4 kamiona, u količini 96,08 t izvršena je u svibnju 2019. Prema računu broj 41/13 od 13. svibnja 2019. S.C. Soloverde S.R.L. uplatio je tužitelju 25% ugovorenog iznosa: 21.924,00 EUR. Kupac u Rumunjskoj je upozoren na događaj iz Austrije te je kupac izvršio svoje testiranje i nije našao nikakve nedozvoljene tvari u isporučenoj uljanoj repici. Međutim, 28. svibnja 2019. tuženik opetovano provodi kontrolu kod tužitelja, ali prilikom te kontrole tuženik nije uzeo uzorke bio uljane repice koja je dopremljena iz Austrije nego je na osnovu opisa robe kojeg je Saatbau Ernetegut pogrešno unio u račune za povrat, zaključuje da se ne radi o bio uljanoj repici i blokira daljnju prodaju svih preostalih 260,78 t bio uljane repice. Tužitelj ponavlja da ovoj blokadi nije prethodila laboratorijski ili kakva druga analiza, niti je tuženik uzeo uzorke za laboratorijsku ili kakvu drugu analizu kojima bi utvrdio da se ne radi o bio uljanoj repici. Potom tuženik obavještava i kupca u Rumunjskoj S.C. Soloverde S.R.L. o blokadi prodaje te kupac odbija isplatiti cijenu za 96,08 tona isporučene bio uljane repice, te traži naknadu troškova u iznosu od 13.941,00 € i povrat uplaćenog iznosa od 21.925,00 €, odnosno ukupno 35.866,00 €. Obzirom je uljana repica već obrađena, Soloverde s.c. ne može vratiti robu i nudi tužitelju za 96,08 tona uljane repice ukupan iznos od ukupno 33.344,00 € koju ponudu je tužitelj prihvatio. U nemogućnosti da skine blokadu prodaje, tužitelj je svu preostalu repicu prodao po cijeni konvencionalne i to kupcima: RWA Hrvatska d.o.o. i Kalinić Transporti. Tužitelj tvrdi da je količinu od 356,86 tona bio uljane repice trebao prodati za minimalno 900,00 € po toni, koliko je ugovorio s S.C. Soloverde S.R.L., tj. za ukupan iznos od 321.174,00 € ali je zbog postupanja tuženika ista je prodana za 106.891,29 € pa tvrdi da je oštećen za iznos od 214.282,71 € i smatra da mu je tuženik dužan naknaditi prouzročenu štetu pa predlaže usvojiti tužbeni zahtjev u cijelosti.

2. Tuženik se u odgovoru na tužbu ističe prigovor promašene pasivne legitimacije jer tuženik nije u ugovornom odnosu s tužiteljem, već je to društvo Austria Bio Garantie GmbH, ABG Austrija" koji je u konkretnom slučaju i postupalo temeljem Ugovora o eko nadzoru koji je sklopljen između društva ABG Austrija i tužitelja 28. listopada 2014. proizlazi kako je ugovorna strana ABG Austrija, a njega u Hrvatskoj samo zastupa tuženik koji postupa isključivo po uputama i nalogu ABG Austrije te nije ugovorna strana nego je samo podizvođač kojeg je društvo ABG Austrija angažiralo za vršenje po njegovom nalogu radnje na teritoriju Republike Hrvatske, u Ugovoru o eko nadzoru je jasno naznačeno kako je ABG Austrija samo zastupan po tuženiku, a ne da je Tuženik ugovorna strana. Dakle, u cijelom poslovnom odnosu tuženik je poduzimao radnje u ime i za račun ABG Austrije kao njegov zastupnik, a ne kao pravni subjekt koji je nositelj prava i obveza iz Ugovora o eko nadzoru.

Ukoliko sud ocjeni da je tuženik ipak ugovorna strana Ugovora o eko nadzoru, tuženik osporava tužbu i tužbeni zahtjev navodeći da je kao predstavnik ABG Austrije, postupao u skladu sa zakonom koji uređuje kontrolu proizvoda označenih oznakom BIO (dakle ne postoji element protupravnosti) te je pravilno zabranio (blokirao) prodaju uljane repice pod nazivom BIO uljana repica i tu odluku je donio upravo na temelju dokumentacije koju mu je dostavio tužitelj.

Tuženik ističe da je društvo koje je ovlašteno vršiti kontrolu proizvoda koji su označeni oznakom bio te se na taj način potvrđuje da konkretni proizvod, u ovom slučaju uljana repica, predstavlja ekološki proizvod, pa je tužitelj je angažirao tuženika i društvo ABG Austriju da vrše kontrolu bio proizvoda koje tužitelj distribuira na tržište te da daju potvrdu da proizvod predstavlja ekološki proizvod ili da zabranjuju daljnju prodaju proizvoda pod tim nazivom ako se utvrdi da nije riječ o ekološkom proizvodu. Tuženik navodi da je i izvršio kontrolu 17. kolovoza 2018., a što je utvrđeno Zapisnikom o nadzoru prema Uredbi (EZ) br. 834/2007.

Tuženik pojašnjava način provođenja nadzora pojedinog proizvoda, u ovom slučaju uljane repice te da dobavljač prodaje ekološki proizvod oznake bio tužitelju te ga tužitelj kao takvog dalje prodaje kupcima, a uloga tuženika je samo kontrola predstavlja li proizvod zaista ekološki proizvod, u protivnom zabranjuje njegovu prodaju pod tom oznakom te se proizvod može prodavati kao konvencionalni proizvod.

Nakon uzimanja uzoraka tuženik je uzorke poslao na laboratorijsko testiranje društvu Primoris Bulgaria koji je nakon provedenog testiranja obavijestio tuženika kako uzorci sadrže nedopuštenu supstancu pa je tuženik odmah o tome obavijestio tužitelja, kao i o kojim je uzrocima riječ, odnosno tko su dobavljači tog proizvoda, kao i da tužitelj blokira daljnju prodaju tih proizvoda jer proizvodi nisu ekološke prirode, odnosno da ga obavijesti o tome kome je prodao te proizvode kako bi tuženik mogao reagirati sukladno zakonskim obavezama.

Tužitelj je obavijestio tuženika kako je uljanu repicu prodao različitim kupcima i to Dreher Agrarrohstoffe iz Njemačke, Saatbau Erntegut iz Austrije i BTH BIO TEAM iz Njemačke pa je tuženik poduzeo sve korake kako bi svi sudionici i regulatorna tijela bili upoznati s činjenicom da se na tržištu Europske unije nalazi uljana repica koja ima naznaku BIO, a koja ne predstavlja ekološku uljanu repicu. Tuženik je obavio kontrolu uljane repice u skladu s Ugovorom o eko nadzoru i pravnim propisima i o rezultatima obavijestio tužitelja koji je prodao uljanu repicu trećim osobama bez da je sačekao rezultate laboratorijske analize kao BIO uljane repice. Dodaje da je Saatbau je vratio 356,86 tona uljane repice nazad u Hrvatsku te je prilikom povrata te robe na računima jasno naznačio da je riječ o konvencionalnoj uljanoj repici, a ne o BIO uljanoj repici, a tužitelj nikada nije zatražio od društva Saatbau ispravak računa na način da zatraži da se na računima napiše da je riječ o BIO uljanoj repici, niti je na bilo koji način izrazio protivljenje navodno pogrešnoj oznaci predmeta kupoprodaje, pa očito postoji suglasje

vrsti prodane robe, a tuženik nije ovlašten vršiti provjeru kvalitete uljane repice kod društva Saatbau, već isključivo kod tužitelja.

Tuženik ističe kako je on temeljem Ugovora o eko nadzoru obvezan obavljati redovite nadzore kod tužitelja, to je tuženik obavio dodatni i nenajavljeni nadzor kod tužitelja i utvrdio da tužitelj prodaje konvencionalnu uljanu repicu kao bio (ekološku) uljanu repicu, a što nije dopušteno prema nacionalnim pravilima i pravilima Europske unije.

Dakle, premda je društvo Saatbau prodalo i predalo 356,86 t uljane repice tužitelju kao konvencionalne uljane repice, tužitelj ju je prodavao kao bio uljanu repicu, o čemu je tuženik sačinio zapisniku br. 2. te je izvršavajući ulogu kontrolora kvalitete ekoloških proizvoda zabranio daljnju prodaju tih proizvoda pod oznakom bio te o tome obavijestio Ministarstvo poljoprivrede Republike Hrvatske, Državni inspektorat, Agenciju za plaćanja u poljoprivredi te kontrolno tijelo u Rumunjskoj, dok je Ministarstvo poljoprivrede o tome obavijestilo Europsku komisiju. Bio.

Tuženik ističe da je prilikom provođenja nadzora dužan postupati po "Uredbi Komisije (EZ) br. 889/2008 od 5. rujna 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označivanje i kontrolu" kao i po "Uredbi 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91". Kako u dostavljenoj dokumentaciji, prilikom provođenja nadzora, nije bilo niti jednog dokumenta koji bi dokazivao da je uljana repica ekološka, već je sam prodavatelj naznačio da je riječ o konvencionalnoj uljanoj repici, tuženik smatra da je ispravno postupio kada je zabranio daljnju prodaju tih proizvoda pod nazivom bio uljana repica. Dakle, on je upotrijebio onu dužnu pažnju koju od njega zahtijevaju Uredba 1 i Uredba 2 prilikom provođenja kontrole te je na temelju dostavljene dokumentacije donio odluku o zabrani prodaje proizvoda kao bio proizvoda, pa postupanje tuženika nema element protupravnosti koji je nužan da bi netko bio odgovoran za štetu.

Tuženik tvrdi da nije postupao bez zakonske ovlasti budući je njegova obveza bila zabraniti prodaju konvencionalne uljane repice kao BIO repice, a tu je odluku tuženik donio sukladno Uredbi 1 i Uredbi 2 analizirajući dokumentaciju koju mu je predao tužitelj te je prilikom analize te dokumentacije primijenio dužnu pažnju koja se očekuje od njega kao kontrolnog tijela pa tuženik nije počinio niti povredu zakonskim pravila, niti povredu Ugovora o eko nadzoru pa ne postoji protupravnost u njegovom postupku. Tuženik prigovara i visini tužbenog zahtjeva je tužitelj nije dokazao da bi uistinu prodao svih 356,68 t za cijenu od 900,00 € jer iz Ugovora br. 68 kojeg je tužitelj sklopio s rumunjskim društvom Soloverde je vidljivo kako je za tu cijenu ugovorena količina robe između 250 i 300 t, a ne 356,686 t. Dakle, tužitelj nije dokazao da je imao ugovoreni posao za cjelokupnu količinu uljane repice, već samo za dio pa nije dokazao izgublenu dobit za cjelokupnu tonažu od 356,686 t jer nije dokazao da bi cjelokupni iznos prodao za tu cijenu. Tuženik prigovara činjenici da je cijena bio uljane repice iznosila 900,00 € po toni je tu cijenu smatra previsokom, netržišnom, usmjerenom na umjetno stvaranje navodne izmakle dobiti, a prigovara i tijeku zateznih kamata slijedom čega predlaže odbiti tužbeni zahtjev.

3. Sud je u dokaznom postupku prema čl. 220. st. 2. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj 53/91, 91/94, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 84/08, 123/08; 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22, 155/23 i 146/25 u daljnjem tekstu: ZPP) izvršio uvid u ugovor o eko nadzoru (list 6 do 8 spisa), u Opće uvjete poslovanja (list 10 12 spisa), u zapisnike o nadzoru (list 13 do 21 spisa), u CMR-ove (list 24 do 66 spisa), u ugovor br. 11/2018 (list 67 i 68 spisa), u protokol uzorkovanja (list 75 spisa), u preslike fotografija vreća (list 76 do 78, 390 do 395, 400 spisa), u analitička izvješća (list 80 do 294 spisa), u račune (list 299 do 303 spisa), u prigovor na zapisnik o nadzoru (list 335 do 339 spisa), u zapisnik o inspekcijskom nadzoru (list 340 do 345 spisa), u

odštetni zahtjev (list 346 i 347 spisa), u ugovor o eko nadzoru (list 369 do 371 spisa), u zapisnik o nadzoru (list 380 do 382, 461 do 464, spisa), u protokol uzorkovanja (list 383, 402 spisa), u e-mail korespondenciju (list 397 do 399 spisa), u obrazac za prijavu nepravilnosti na hrvatskim ekološkim proizvodima (list 465 i 466 spisa), u pisanu izjavu svjedoka Marka Tarandek (list 489 do 495 spisa), u ovjereni prijevod dokumentacije s engleskog i njemačkog jezika (list 496 do 691 spisa), u dopunu nalaza (list 756 spisa), saslušao svjedoke Marka Tarandek, Darka Babić, Mateja Kalinić i zakonskog zastupnika tužitelja Željka Duvnjak, zamolbeno saslušao svjedoka Maria Brzicu, proveo vještačenje po vještaku poljoprivredne struke Želimiru Ivanušić dipl. ing. agr., proveo vještačenje po vještaku poljoprivredne struke Alanu Jozić dipl. ing agr. I proveo financijsko vještačenje po vještaku mr. sc. Zrinki Ručević iz Ručević vještačenja d.o.o.

4. Cijeneći rezultate dokaznog postupka, kako cjelokupnog tako i svakog pojedinačno, a na osnovi odredbe čl. 8. ZPP-a ovaj sud smatra da je tužbeni zahtjev tužitelja neosnovan.

5. Predmet spora je isplata iznosa od 210.323,85 € koji iznos predstavlja razliku u cijeni bio i konvencionalne uljane repice.

6. Među strankama je sporna pasivna legitimacija, osnova i visina tužbenog zahtjeva, uzročna veza između nadzora kojeg je obavio tuženik i odgovornost tuženika.

7. Iz ugovora o eko nadzoru proizlazi da je tužitelj ugovor sklopio s Austria Bio Garantie GmbH, ABG Austrija" koji je u konkretnom slučaju i postupao temeljem Ugovora o eko nadzoru od 28. listopada 2014., a njega u Hrvatskoj zastupa tuženik koji postupi isključivo po uputama i nalogu ABG Austrije te iako nije ugovorna strana nego je samo podizvođač kojeg je društvo ABG Austrija angažiralo za vršenje po njegovom nalogu radnje na teritoriju Republike Hrvatske, po Ugovoru o eko nadzoru, sud smatra da je tuženik pasivno legitimiran.

8. Radi razjašnjenja spornih činjenica sud je saslušao svjedoke Marka Tarandek, Darka Babić, Mateja Kalinić i zakonskog zastupnika tužitelja Željka Duvnjak, zamolbeno saslušao svjedoka Maria Brzicu, proveo vještačenje po vještaku poljoprivredne struke Želimiru Ivanušić dipl. ing. agr., proveo vještačenje po vještaku poljoprivredne struke Alanu Jozić dipl. ing agr. i proveo financijsko vještačenje po vještaku mr. sc. Zrinki Ručević iz Ručević vještačenja d.o.o.

9. Iz saslušanja svjedoka Marka Tarandek utvrđeno je da je on bio inspektor koji je obavio nenajavljeni nadzor nad tužiteljem 2019. i utvrdio da je tužitelj nabavio određenu količinu uljane repice iz Austrije te da je na ulaznim računima roba bila deklarirana kao konvencionalna, što znači da nije imala ekološki status, zatražio je svu dokumentaciju, pregledao stanje skladišta i utvrdio da je dio robe prodan kupcu u Rumunjskoj kao eko roba, iako je to u stvari bila konvencionalna roba, odnosno nije bila ekološkog statusa pa je izrekao sankciju 4, što znači da je blokirao svu robu na skladištu, obavijestio o utvrđenom Ministarstvo poljoprivrede, Državni inspektorat i Agenciju za plaćanje u poljoprivredi, a Ministarstvo poljoprivrede je obavijestilo Ministarstvo poljoprivrede u Rumunjskoj koje je dalje o tome obavijestilo kontrolno tijelo kupca u Rumunjskoj.

10. Iz saslušanja zakonskog zastupnika tužitelja Željka Duvnjak je utvrđeno da s tuženikom ima ugovor od 2014. i koji mu izdaje certifikate za ekološki status proizvoda. Pojašnjava da je problem nastao 01. kolovoza 2018. kada je tužitelj od deset svojih dobavljača kupio bio-uljanu repicu i stavio je na svoje skladište, a 17. kolovoza 2018.

su došli predstavnici tuženika radi analize robe na skladištu i utvrdili da roba od jednog od deset dobavljača, nema eko status zbog prisustva pesticida. Navodi kako nalaz laboratorija obično dođe za 15-tak dana, ali je u ovom slučaju prošlo preko mjesec dana tako da je tužitelj u međuvremenu prodao svu uljanu repicu tvrtki Saatbau Gmbh uključivo i onu kontaminiranu. Kada je došao nalaz utvrđeno je da je roba jednog dobavljača kontaminirana i to 40-tak tona, nakon čega je kupac Saatbau Gmbh predložio da će od 516,44 tona 140 tona platiti kao konvencionalnu uljanu repicu zato što se miješala eko i ta kontaminirana na što je tužitelj pristao, a onda je u travnju 2019. kupac tražio povrat 77.282,00 € razlike između cijene bio i konvencionalne robe i tužitelj mu je taj iznos vratio. Razliku od 350 tona kupac u Austriji je također htio kupiti po cijeni konvencionalne uljane repice odnosno na što tužitelj nije pristao i vratio je sve novce koje je platio za 516,44 tone kako bi tih 350 tona mogao proknjižiti kao povrat robe. Navodi kako je došlo 15 kamiona uljane repice iz Austrije kao povrat i na prvih osam je pisalo "povrat robe po ugovoru zbog pesticida", a na CMR-ovima je pisalo "povrat robe po ugovoru", a za ostalih sedam kamiona je pisalo "povrat robe po ugovoru zbog pesticida".

Kupcu u Rumunjskoj je robu prodao tek nakon što su došle analize i to kao bio-robu i kupac u Rumunjskoj napravio dodatnu analizu koja je tvrdila da u toj uljanoj repici nema pesticida, ali nakon toga dolazi gospodin Marko Tarandek u kontrolu, ukida status bio robe i blokira svu robu na skladištu, 28. svibnja 2019. pa i kupac iz Rumunjske traži povrat novca jer je i on planirao tu robu prodati u Francusku, pa je tužitelj kupcu u Rumunjskoj vratio novce, a ostatak robe sa skladišta prodao kupcima u Hrvatskoj kao konvencionalna roba.

11. Iz saslušanja Maria Brzice utvrđeno je da je on poljoprivredni inspektor koji je na zahtjev Državnog inspektorata, a nakon dobivene informacije iz sustava Europske komisije za obavještanje, izvršio inspekcijski nadzor kod tužitelja u skladištu, prilikom nadzora nije zatekao uljanu repicu koja je trebala biti predmet nadzora nego samo uljanu repicu drugih proizvođača. Napomenuo je da je u uzorcima uzetima u Virovitici utvrđeno prisustvo nedozvoljenih supstanci, fluoazifopa, tako da takva repica više nije ekološka pa je tužitelju kupac iz Austrije, Saatbau, vratio ukupnu količinu uljane repice i klasificirao je kao konvencionalnu. Istaknuo je kako prilikom na nadzora nije utvrdio nikakve nepravilnosti u postupanju tuženika kojem je zadaća kontrolirati proizvode.

12. Iz saslušanja Darka Babić proizlazi da je on direktor tvrtke RWA Hrvatska d.o.o. koja je tijekom 2019. od Agrolanda d.o.o. kupila uljanu repicu, ali ne sjeća se niti po kojim cijenama, a niti da li se radilo o eko uljanoj repici. Sjeća se da je uljana repica prodana u Austriju i nakon što su oni u Austriji obavili analizu utvrdili su da uljana repica ne zadovoljava eko standarde i ponudili mu da uljanu repicu ili proda po konvencionalnim cijenama ili da je odveze nazad u Hrvatsku i onda je gospodin Duvnjak iz Agrolanda d.o.o. tu uljanu repicu prodao tvrtki RWA Hrvatska d.o.o. kao konvencionalnu repicu, ali ne sjeća se po kojim cijenama. Pojašnjava da je 2019. tona eko uljane repice koštala otprilike 680,00 € zajedno s PDV-om 13%, a tona konvencionalne repice oko 300,00€, zajedno s PDV-om 13%, dakle obično je razlika 300,00 € između cijene za eko uljanu repicu i konvencionalnu uljanu repicu.

13. Iz saslušanja svjedoka Mateja Kalinić utvrđeno je da je on direktor tvrtke Kalinić transporti d.o.o. koja se kupoprodajom poljoprivrednih kultura, ali samo konvencionalnih kultura, pa je tako i od tužitelja 2019. kupio određenu količinu konvencionalne uljane repice, ali ne sjeća se po kojoj cijeni.

14. Sud je poklonio vjeru saslušanim svjedocima Marku Tarandek i Mariu Brzice jer su iskazivali suglasno, logično i uvjerljivo, oba su nepristrani svjedoci koji su kao inspektori samo utvrđivali činjenično stanje, odnosno da li se radi o konvencionalnoj ili bio uljanoj repici.

15. Sud nije posebno cijenio iskaze svjedoka Darka Babić i Mateja Kalinić jer su oni direktori tvrtki koje su kupile dio uljane repice, ali ne znaju da li se radilo o bio ili konvencionalnoj uljanoj repici

16. Iz nalaza i mišljenja vještaka Želimira Ivanušić dip. Ing. agr. utvrđeno je da je razlika u cijeni između konvencionalne i bio uljane repice 0,33 € (2,48 tadašnjih kuna) po kilogramu pa je vještak izračunao da je razlika u cijeni između bio proizvodnje i konvencionalne cijena iznos od 221.564,36 €.

17. Tužitelj je prigovarao nalazu i mišljenju pa je sud na ročište 12. listopada 2023. pozvao vještaka koji je u očitovanju na prigovore tužitelja naveo da je cijena uljene repice izražena u kunama i eurima za konvencionalnu i bio proizvodnju u količini od 356,86 tona za datume 12, 15 i 17. srpanj 2019. iznosila, za konvencionalnu cijenu uljane repice 2,48 kn/kg ili 0,33 eura/kg a za bio uzgoj 4,76 kn/kg ili 0,63 eura/kg. Razlika u cijeni između bio i konvencionalna uljane repice je 2,28 kn/kg ili 0,38 eura/kg. Konvencionalna cijena uljane repice izražena u tonama, za tonu cijena iznosi 2.480,00 kn/t ili 329,35 eura/t, a za bio uzgoj 1 kg je 4,76 kn/kg 4.761,59 kn/t ili 632,35 eura/tona

18. Tužitelja je prigovarao nalazu i mišljenju sudskog vještaka i predložio provesti vještačenje po drugom vještaku.

19. Tuženika nije imao prigovora na računski izračun vještaka, no smatra da vještačenje u ovom postupku nije ni potrebno budući da je tužba neosnovana i protivi se novom vještačenju.

20. Sud je proveo novo vještačenje po vještaku agronomske struke Alanu Đozić dipl. ing. agr. na okolnost visine cijene bio uljane repice i konvencionalne uljane repice na dan 3. srpnja 2019., 12. srpnja 2019., 15. srpnja 2019., 17. srpnja 2019., 22. srpnja 2019. i 23. srpnja 2019.

21. Iz nalaza i mišljenja vještaka Alanu Đozić dipl. ing. agr. proizlazi da je iz razlika prosječne tržišne veleprodajne cijene ekološke /bio/ i konvencionalne uljane repice u periodu od 3. srpnja 2019. do 23. srpnja 2019. na tržištu Europske unije što uključuje i Republiku Hrvatsku, iznosila je 438,62 €/t.

22. Stranke nisu imale prigovora na nalaz i mišljenje vještaka Alanu Đozić dipl. ing. agr.

23. Iz nalaza i mišljenja vještaka mr.sc. Zrinka Ručević iz Ručević vještačenja d.o.o proizlazi da je razlika između prosječne tržišne veleprodajne cijene bio uljane repice i prosječne tržišne, veleprodajne cijene konvencionalne uljane repice, koje je u svom nalazu i mišljenju od 19. ožujka 2025. utvrdio stalni sudski vještak g. Alan Đozić, iznosi 438,62 € po toni, a razlika između iznosa koji bi tužitelj ostvario prodajom uljane repice za količine naznačene na računima izdanima društvima RWA Hrvatska d.o.o. i Kalinić transporti d.o.o. po prosječnoj jediničnoj cijeni za bio uljanu repicu i iznosa koji bi ostvario da je istu količinu repice prodao po prosječnoj jediničnoj cijeni za konvencionalnu uljanu repicu, ukupno iznosi 119.240,17 €.

24. Sud nije posebno cijenio provedena vještačenja, odnosno prihvaća ih u dijelu matematičkog izračuna, ali sud tijekom dokaznog postupk zaključio da tužbeni zahtjev nije osnovan pa izračuni visine nisu relevantni za rješenje ovog spora.

25. Prema odredbi čl. 1045. st. 1. ZOO-a, onaj koji drugome prouzroči štetu dužan je naknaditi je ako ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje.

U smislu navedene zakonske odredbe pretpostavke odgovornosti za štetu jesu subjekti odgovornosti za štetu, štetna radnja štetnika, šteta, uzročna veza između štetne radnje i štete i protupravnost. Sve navedene pretpostavke moraju biti ispunjene kumulativno, a teret dokaza je na tužitelju

26. Iz dokumentacije u spisu, a i iz navoda obje stranke utvrđeno je da je tuženik imao ulogu kontrolnog tijela koje kontrolira ekološke proizvode i njihovu prodaju na tržištu što znači da tuženik ne može dopustiti da se na tržištu određeni proizvod prodaje pod nazivom BIO, ako je njegov prodavatelj na popratnoj dokumentaciji naveo da je riječ o konvencionalnom proizvodu.

27. U konkretnom slučaju je društvo Saatbau klasificiralo uljanu repicu kao konvencionalnu i to upravo uljanu repicu koju je iz Austrije vratilo tužitelju.

28. Dakle, nesporno je je 516,44 t uljane repice tužitelj prodao društvu Saatbau Erntegut iz Austrije te da je u jednom uzorku pronađena nedozvoljena supstanca, a roba se nalazila kod Saatbau koji je za nju platio kupoprodajnu cijenu, preuzeo je u posjed te je postao njezin vlasnik.

29. Tuženikov djelokrug rada ograničen samo na teritorij Republike Hrvatske i nema kontrolne ovlasti na teritoriju Austrije, niti može znati koje je sve postupke i radnje Saatbau vršio nad uljanom repicom dok je bila u njegovom posjedu pa je radi toga na povratnim računima i CMR-ovima naznačio da je riječ o konvencionalnoj uljanoj repici, a tužitelj nije prigovarao popratnoj dokumentaciji, niti je od Saatbau zatražio ispravak navodno netočnih naznaka na računima.

30. Tuženik je, prema mišljenju suda, pravilno postupio, vršeći kontrolu eko proizvoda, kada je zabranio daljnju prodaju tako označenih proizvoda, čime je u cijelosti ispunio ulogu kontrolnog tijela te je postupio sukladno važećim uredbama Europske unije, te ne postoji niti jedan element protupravnosti od strane Tuženika.

31. Tuženik je prilikom provođenja nadzora postupao po "Uredbi Komisije (EZ) br. 889/2008 od 5. rujna 2008. o detaljnim pravilima za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda s obzirom na ekološku proizvodnju, označivanje i kontrolu" (dalje u tekstu: "Uredba 1") i po "Uredbi 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91" (dalje u tekstu: "Uredba 2").

U preambuli Uredbe 2, u točki 23. je naznačeno da "Radi zaštite potrošača i poštenog tržišnog natjecanja, izrazi koji se koriste za označivanje ekoloških proizvoda trebali bi biti zaštićeni od upotrebe na konvencionalnim proizvodima u cijeloj Zajednici i neovisno o jeziku koji se koristi. Zaštita bi trebala vrijediti i za uobičajene izvedenice ili umanjnice tih izraza, bez obzira upotrebljavaju li se sami ili u kombinaciji."

32. Dakle, Saatbau je, kao subjekt koji prodaje nazad robu koja je u tom trenutku u njegovom vlasništvu i posjedu, očigledno imao razlog zašto je proizvod označio kao konvencionalan proizvod, odnosno zašto nije koristio izraze za označivanje ekološkog proizvoda na komercijalnoj dokumentaciji. Nadalje, člankom 1. stavkom 2. točkom b)

Uredbe 2 je propisano da su u toj uredbi postavljeni zajednički ciljevi i načela koja čine temelj za niz pravila utvrđenih Uredbom s obzirom na upotrebu oznaka koje kod označavanja i oglašavanja upućuju na ekološki proizvodnju. Člankom 2. točkom k) Uredbe 2 je označavanje definirano kao: "svaki izraz, riječ, detalj, zaštitni znak, zaštićeni naziv ili simbol koji se odnosi ili se nalazi na bilo kakvom pakiranju, dokumentu, obavijesti, etiketi, tabli, prstenu ili omotu koji ide uz proizvod ili se na njega odnosi;"

33. U duhu tumačenja tih odredbi, Uredba 2 daje nalog subjektima da određeni proizvod moraju označiti određenim oznakama koje upućuju na ekološku proizvodnju, a pod pojmom označavanje se odnosi i označavanje na računu koji prati pošiljku određene robe. U konkretnom slučaju, Saatbau nije na računima označio robu oznakom koja upućuje na ekološku proizvodnju, već ju je izričito označio kao konvencionalan proizvod.

34. Tuženik, vršeći svoju kontrolnu funkciju, izvršava uvid u poslovnu dokumentaciju koja se tiče određene zalihe robe, a koju subjekt mora imati u svojim poslovnim prostorijama. Člankom 66. Uredbe 1 je propisano koju dokumentaciju subjekt mora imati u poslovnoj jedinici kako bi kontrolno tijelo moglo utvrditi sve relevantne činjenice: "U jedinici ili poslovnim prostorima vode se robne i financijske evidencije koje su takve da omogućuju subjektu da utvrdi, a kontrolnom tijelu ili kontrolnoj ustanovi da provjeri: (a) dobavljača i, ako je različit, prodavača ili izvoznika proizvoda; (b) narav i količine ekoloških proizvoda koji se isporučuju jedinici i, prema potrebi, svih kupljenih sirovina i korištenje takvih sirovina i, ako je relevantno, sastav svih kupljenih sirovina i primjenu takvih sirovina te, ako je relevantno, sastav krmne smjese; (c) narav i količine ekoloških proizvoda koji se drže na skladištu u radnim prostorima; (d) narav, količine i primatelje i, ako su različiti, kupce koji nisu krajnji potrošači, svih proizvoda koji su napustili jedinicu ili prostorije prvih primatelja ili objekata za skladištenje; (e) kod subjekta koji ne čuvaju niti fizički rukuju s takvim ekološkim proizvodima, narav i količine ekoloških proizvoda koji se kupuju i prodaju te dobavljače i, ako su različiti, prodavatelje ili izvoznike i kupce te, ako su različiti, pošiljatelje."

35. Dakle, smisao odredbi Uredba 1 je omogućavanje kontrolnom tijelu tj. tuženiku provjeravanje relevantne činjenice uvidom u evidencije i dokumentaciju, a što su računi prodavatelja (društva Saatbaua) kao i CMR listovi te da svoju odluku temelji na onoj poslovnoj dokumentaciji koja se odnosi na konkretni proizvod, a u konkretnom slučaju dokumentacija je potvrđivala da je tužitelju prodana konvencionalna uljana repica, a ne bio uljana repica pa je tuženik postupio sukladno dužnoj pažnji i kontrolnoj funkciji koju obavlja radi zaštite svih sudionika na tržištu te je pravilno zabranio njezinu prodaju kao ekološki proizvod.

36. Dakle, prema mišljenju suda tuženik nije poduzeo bilo kakvu štetnu radnju niti u njegovom postupanju ima protupravnosti da bi time bili ispunjeni elementi odgovornosti za moguću štetu u vidu izmakle dobiti.

37. iz dokumentacije kao i iz iskaza zakonskog zastupnika tužitelja utvrđeno je da Saatbau nije na komercijalnim dokumentima konkretnu uljanu repicu označio kao ekološki proizvod iz razloga jer je smatrao da taj proizvod ne udovoljava zahtjevima koji su utvrđeni Uredbom 1, a tuženik nije dužan ulaziti u odnos tužitelja i društva Saatbau, već je dužan vršiti kontrolu nad proizvodima i zabraniti prodaju robe pod ekološkim nazivom, ako ju je tužitelj pribavio kao konvencionalnu robu, odnosno ako je ona kao takva označena jer članak 29. stavak 2. Uredbe 2 jasno propisuje da "subjekt provjerava pisane dokaze svojih dobavljača."

38. Dakle, Tužitelj je bio dužan zatražiti od društva Saatbau da mu izda ispravne račune (koji će biti vjerodostojna isprava), dakle točan opis i naziv predmeta povrata tj. kupoprodaje kako bi pojedine pošiljke proizvoda uredno prošle kontrolu tuženika, ali tužitelj to nije napravio.

39. Dakle iz dokumentacije u spisu je utvrđeno uljana repica nije bila označena kao ekološki proizvod sukladno Uredbi 1 i Uredbi 2 nego kao konvencionalna te da je upravo tužitelj bio dužan zatražiti od društva Saatbau da ju ispravno označe kao bio uljanu repicu što nije učinio.

40. Sud smatra da je tuženik djelovao s onim stupnjem pažnje koji se od njega zahtjeva u konkretnom poslovnom odnosu, odnosno prilikom vršenja funkcije kontrolnog tijela na tržištu eko proizvoda te je o činjenici blokiranja daljnje prodaje uljane repice kao eko proizvoda uredno obavijestio nadležno tijelo Europske komisije i Ministarstvo poljoprivrede te niti jedno tijelo nije pronašlo nepravilnosti u radu tuženika, već su ocijenili da su nadzori provedeni sukladno važećoj pravnoj regulativi

41. Tužitelj tijekom postupka nije dokazao da bi tuženik kao štetnik počinio protupravnu štetnu radnju zbog koje je nastala šteta osobi koja traži popravak štete (oštećenik) niti da postoji uzročna veza između štetne radnje i štete kao posljedice, time da sve navedene pretpostavke moraju biti ispunjene kumulativno.

42. Temeljem odredbe čl. 219. st.1. ZPP-a, svaka stranka dužna je iznijeti činjenice i predložiti dokaze na kojima temelji svoj zahtjev ili kojim pobija navode i dokaze protivnika, dok je odredbom čl. 221. a. ZPP-a, određeno da će sud ako na temelju izvedenih dokaza ne može sa sigurnošću utvrditi neku činjenicu, o postojanju činjenice zaključiti primjenom pravila o teretu dokazivanja.

Sukladno pravilima o teretu dokazivanja, tužitelj je dužan dokazati osnovanost navoda iz tužbe.

43. Dakle, tužitelj je u svrhu dokazivanja osnovanosti tužbenog zahtjeva do zaključenja glavne rasprave nije dokazao da je za eventualnu štetu odgovoran tuženik, odnosno da je eventualna šteta tužitelja u uzročno posljedičnoj vezi s bilo kojim činjenjem ili ne činjenjem tuženika, slijedom čega je odbijen tužbeni zahtjev tužitelja jer je tuženik sukladno čl. 1045. st. 1. ZOO-a dokazao da nije odgovoran za nastalu štetu, pa je odlučeno kao u toč. I izreke presude.

44. Odluka o parničnom trošku iz točke II i III izreke presude temelji se na čl. 154. st. 2., 155. st. 1. i 2. i 164. st. 1. ZPP-a i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“, br. 138/23 dalje u tekstu: OT)

45. Tuženiku su priznati troškovi zastupanja po punomoćniku odvjetniku a odnose se na trošak sastava odgovora na tužbe, podneska od 7. listopada 2020., 17. ožujka 2021., 15. svibnja 2025. i 6. ožujka 2026. u iznosu od 3.166,00 € (Tbr.8.1.), za zastupanje na ročištu 26. listopada 2020., 26. siječnja 2021., 25. veljače 2021., 13. travnja 2021., 18. travnja 2023. 12. listopada 2023., 25. rujna 2025. i 21. travnja 2026. u iznosu od po 3.166,00 € (Tbr.9.1.) kao i trošak pristupa na ročište za objavu presude u iznosu od 100,00 € (Tbr.9.3.), dakle ukupno 41.258,00 € uvećano za PDV 25% u iznosu od 10.314,50 €, dakle sveukupno 51.572,50 €, slijedom čega je odlučeno kao u toč. III izreke.

35. Tužitelj nije uspio u sporu pa je njegov zahtjev za naknadu parničnih troškova u iznosu od 45.696,64 € odbijen kao neosnova i odlučeno kao u toč. III izreke.

Zagreb, 15. lipnja 2026.

S U D A C:
Maja Jurovicki

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude stranke mogu izjaviti žalbu u roku od 15 (petnaest) dana od dana primitka pisanog otpravka presude, odnosno od dana objave presude ukoliko uredno pozvana stranka nije pristupila na ročište za objavu, i to u dva primjerka za sud i po jedan primjerak za svaku protivnu stranu. Žalba se podnosi Trgovačkom sudu u Zagrebu, a o žalbi odlučuje Visoki trgovački sud Republike Hrvatske.

DNA

- tužitelju po punomoćniku
- tuženiku po punomoćniku
- kal 30 dana

Broj zapisa: **9-30889-6bdae**

Kontrolni broj: **082a5-660dd-8a3de**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.